

223.
(41)

Copia Librorum phil. Medicin. ex germanico in
Latinum versaz.

Ad Electorem saxonie Ducem Mauritium.

Etsi arana principum negocia neque sciam,
neque admodum scire unquam desideraverim,
mei tamen officij atque debiti esse existimo esse.
Spero, quae mihi audita longe acerbissima
ab externis provinciis allata et mentibus suis.
Non nullus inquam germaniae principis ab
hinc biennio cum galloꝝ rege, a quo et antea
sunt vim magnam accipere, quaedam mo-
liti et clam agitare, magnamque ad se om-
nium horum et militum copiam allicere
episcoporum sed. Stragem, episcopatum vero de-
reptionem, ac bonorum inter se divisionem
futuram, certa quasi spe sibi promittentes,
quod est nuperime a quo dam qui ad ipsam
invenire videbat usitato apud nos Hedero
conici, cum is diceret ceruicium vas sis sine
dolij suis nondum infusam, sed prope
scem infundendam, ad hoc gloriari eos
audire sese in fœdus et indifuturum hoc suum
illudri. D. vram pertrahere eos esse, quae
cum ego existimem ei nota esse, nondubito
quin prudenter secum reputatura sit quae
non sibi ea in re agendam fuerit, in quo
ut illudri. D. vram bene regere et con-
servare dignetur, deum oro.

Interim tamen pretermittere non possum, quoniam
ei humillimam ea in re sollicitudinem meam
inducam.

inducem, Nam et si merito ad ea observanda teneat casar, que in sancti graui negotio illustri S. D. vie est pollicitus, accurate tamen perpendendum est an tan grave bellum externi militis auxilijs in totius germanie perniciem propterea moueri debeat.

Et enim de faderis incertitudine loquar. Primum experientia et recentis adhuc memoria compertum haec bonus gallie regem nonnunquam principes contra ordinariam eorum superioris talem concitasse, eodemque bello implicitos auxilio deditisse, cuius rei exempla meo tpe plerumque extant, ut iuliacensis, Palatin, Wirseuer gen. Lunedux gen. et Lubien. Et memini aliquando contigisse, ut galloy rex frat^{er} suas ipsas, quas ad eum lo. federicus saxoni dux, et sancti grauius hessie in abditissimo faderis cuiusdam negotio scripserant, ultro cesari redderit. Preter hoc grauisimum omnibus procul dubio esse debet initium hoc cum gallis faderis, cum eos condet hoc ipso tpe turarum amicitia et copijs instructos ferum in christiano perniciem stringere.

Quod propterea ad principum eorum indutiam pertinet, ut scilicet cesaris viribus debilitatis, et sub inde extindis epis, episcopatum bona diripiant et inter se partiantur, Ceterum quidem est eos ipsos illustri S. D. vie pacuo ad iumento postea futuros, ubi uel eis ex duabus iunioribus charior princeps obtingeret uel contingeret lo. federicum pristina libertate aliquam reddi.

222
Insuper ubi gallis condito ut perin apium ger-
manie confederatorum institutum eò ut epatus
germanie raddeatus extrin pentur, cui dubium
eò pot, quim Rom. Pont. cesar, et gallus fadg
statim inearit, fieri. n. non pot ut gallia ullo
modo ^{Statu} epatis extremum in germania
precipituum ferre possit.

Et aut eoz ipsoz qui iam epatum bona
intra parthi, et regnum quasi novum aco
meditantur, institutum, Tumultus, dissidia,
et violentias excitare, quoz hi conatus euer-
surus est deus dignus, cum deat eum qui gla-
dio percussus, gladio periturum eò, et re
vera periculis multis obnoxium, nulloq; mo-
do laudandum eò, si talibus ill. d. p. via
adheserit, cogitet tamen cesarem sibi de-
super ordinationem eò superiorem, deumq; re-
latorem verbi sui, eos qui potestatibus resis-
tunt, tanq; sibi resistentes meritis calamita-
tibus afficere salere, quo pleraq; et in hoc
germanie imperio exempla testantur.

Vidimus. n. quoties europa fere totius robur
ut pote gallia. Rom. Pont. Veneti, Hispani-
e et germanie pars cesaris vnes debilita-
re tentauerunt, quoz hi conatus des irriti
fiere, chrum suum mirabiliter plegite altissimo.

Quod aut quidam dicunt cesarem peccati-
pari posse anteq; nos executione concilij
de cretoz opprimere possit, nec eacerte
sufficiens causa est ad hos belluos tumult-
us, quim potius hoc insedandum, reddite
deo que dei sunt, et que cesaris cesari,
insuper non sunt faciendia mala ut oueniat
bona

ce statg

321
256
e. J.

bona. Advero ego ante multos annos in-
fellexi preueniri se. potuisse, et et a quoda
nuperime. quod timoris potius ~~et~~ q. prui-
dente existimari, et uocationis regule diu-
aduersari. quare illam q. uiam tanq. opti-
mum principem electorem in dei noie rogo
et obtestor, ut crede secum re putet istum
sui facinus uelle confundere ordinata sua
superbiam et imperium electoribus et ta-
his principibus uallatum; Tot errores et co-
fusions moleri, quaz uix ullus unq. firmis
futurus sit, cogitet. n. que subsequuta sunt
calamitas si uideo suprai ger. bello cesare,
inter utramq. uictorem collectis utrinq. uictis
sicut ex eo euentu impendebat, conflega-
dum fuisset, quot queso secte, seditiones
et schismata in religionem inuadenda foret.
ut et nunc quoq. in minore ex his incipit
preuideo, a quo hi malo deus illudris.
D. uiam Et has provincias benigne despo-
dere et ueri degenere, Maxima certe,
et que humana mens cogitatione non po-
set cosequi damna impendent, nisi belli
huius incendium cito redinguatur, scrip-
tam est. n. ve mundo a scandalis, hac
aut maloz initia parua non sunt. Dns
ne ihus chrus benigne suscipiat et foueat
D. uiam illudris.

Insurrexerunt olim in alione primum sex
potentes. un. feli auxilio sibe a franco rege
suppedatato, eius se. fr. Henricus dux Da-
uarie, Rudolphus primogenitus eius filij
dux sueuie, Arnolphus dux in northau,
Elihardus comes francie orientalis, qui gladij
idm confusus interfijt, et Heselbertus lottio-
ringie dux, torneto bello occisus.

Philippus Melancton.

[Faint, illegible handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

[Faint handwritten signature or name at the bottom of the page.]